

derfor maa antages at tale for, hvad der er i Sagens og Regjeringens Interesse, anbefale Forslaget. Ved disse Udtalelser af dette ærede Medlem saavel som af den ærede Formand for Udvalget, til hvem jeg har en ubegrændset Tilid ogsaa med Hensyn til disse Forhandlinger i Udvalget, ere mine Betænkeligheder faldne, og Ansvarer for, at vi faae disse Love at se igjen, maa nu fornemlig hvile paa disse to ærede Medlemmer. Jeg stemmer altsaa for det af det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgkreds (Tauber) fremsatte Forslag.

Da ikke Flere begjærede Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Ovennemvnte Forslag af Tauber om Sagens Henviisning til det Udvalg, der er nedsat angaaende „Forslag til Lov om Lønninger for de i Ministerierne ansatte Embeds- og Bestillingsmænd“ ansaaes

vedtaget uden Afstemning.

Formanden (Krabbe): Da Tiden er temmelig langt fremrykket, vil jeg anse det for rigtigt at lade de følgende Sager udgaa af Dagsordenen undtagen de 3 sidste, og vi gaa saaledes over til:

Folkethingsmændene for Odense Amts 7de Valgkreds (S. Holm) og Maribo Amts 4de Valgkreds (Claußen) indbringe: Forslag til Lov om Præstetiendens Omsætning til en fast aarlig Pengeafgift og dennes mulige Afløsning.

Ordføreren for Forslagsstillerne (S. Holm): Det Forslag, jeg paa mine egne og mine Medforslagsstilleres Vegne tillader mig at indbringe her i Thinget, maa ikke forveyles med det Forslag, jeg i Forening med et Par andre ærede Medlemmer indbragte ifjor. Sint Forslag handlede kun om, hvorledes Tienden, hvor den for Dieblisset svares i Korn, skulde kunne omsættes til en Pengeafgift efter Kapitelstart. Men det nærværende Forslag derimod handler om, hvorledes Præstetienden skal kunne omsættes til en fast aarlig Pengeafgift, og hvorledes denne igjen skal kunne kapitaliseres og afløses. Spørgsmaalet om Tiendens Afløsning er jo en gammel Bekjendt i vore repræsentative Forsamlinger, og jeg skal derfor ikke opholde mig længe derved nu ved Indbringelsen af dette Forslag, men jeg skal kun kortelig gjennemgaa Sagens Historie. Alle-rede i Fyrgerne var den stærkt paa Vane, og jeg behøver blot i saa Henseende at minde om den store Adresse fra 10,000 Landboere til Kristian den Ottende; og i Landbokommissionen, der blev nedsat i 1848, blev ogsaa Sagen om Tiendens

Afløsning behandlet meget udførlig. Men der kom ikke noget Forslag fra Regjeringen om denne Sag i de første Aar efter 1848. Derfor indbragte daværende Landstingsmand Krarup i Samlingen 1851—52 et privat Forslag om Tiendens Afløsning, men det blev forkastet af Landstinget væsentlig paa Grund af de daværende Pengeforhold efter Krigen 1848—49—50. Saa hvilede denne Sag indtil i Tredserne, da man begyndte at forhandle om nye Regler for Præstelønningen. Et Mindretal i Præstelønningsudvalget i 1866—67 foreslog saa, at Tienden skulde afløses mod Erlægelse eengang for alle af det 16-dobbelte af dens aarlige Beløb efter 10 Aars Gjennemsnit; og næste Aar, 1867—68, foreslog et andet Mindretal i samme Udvalg, at Præstetienden fuldstændig skulde ophøre fra Aaret 1900 eller subsidiært, at den skulde afløses med det 16-dobbelte, forsaavidt det betaltes kontant, eller med det 18-dobbelte, naar det betaltes med Obligationer, der kunde afdrages i 28 Aar, og endelig i 1870—71 vedtog Folkethinget en Bestemmelse i Præstelønningsloven, hvorefter der inden 3 Aar, efter at denne Lov var traadt i Kraft, skulde forelægges et Forslag om Tiendens Afløsning. Imidlertid kom der i den Tid ogsaa særskilte Forslag frem for at høre paa den Uligbed, der klæbede ved Tienden. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) havde i Samlingen 1870—71 foreslaaet, at man skulde paalægge de hidtil tiendefrie Jorder et Vederlag for Præstetienden, og næste Aar, i Samlingen 1871—72, foreslog det daværende Medlem, Professor Frederiksen, og det nuværende ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Sab), at man skulde afløse Tienden, idet man kapitaliserede dens Nettoværdi efter Kurser paa 4 Procents Statsobligationer, det vil altsaa sige, da de dengang stode i 88, med det 22-dobbelte af Nettoværdien. Der blev nedsat et Udvalg derom, og det endte med at foreslaa Thinget en Dagsorden, hvori man skulde opfordre Regjeringen til at forelægge et Forslag om Tiendens Afløsning med det 18—20-dobbelte Beløb af dens Gjennemsnitsværdi i de sidste 24 Aar. Dette kom imidlertid ikke til Forhandling, da man var saa langt fremme i Samlingen, og de 2 Forslagsstillere indbragte saa igjen deres Forslag i 1872—73, men toge det tilbage efter Udtalelser her i Salen af den daværende Indenrigsminister Jonnesbech, som forpligtede sig til at staae paalidelige Oplysninger om, hvor stor Tiendebyrden var, hvorledes den var fordelt, hvad Værdi Tienden havde i Handel og Wandel og om flere andre saadanne Forhold. Ministeren havde allerede faaet Spørgsmaal om denne Sag fra Udvalget i den foregaaende Samling, og han havde ogsaa i Sommeren 1872 indhentet Oplysninger derom; men det viste sig, at disse Oplysninger ikke vare tilstrækkelige og ikke paalidelige. Han lovede derfor nu, at han vilde sørge